

ЦІНА 2 КРБ.

перець

№ 17—18 (100—101) КІЇВ, 1946 р.

ЖУРНАЛ САТИРИ І ГУМОРУ

РІК ВИДАННЯ V

Малюнок О. Козюренка

Уроки життя не проходять марно. Значить, земля не тільки крутиться, але можна сказати, що вона не марно крутиться, і що вона має свій шлях уперед, до свого красного майбутнього»

(В. М. МОЛОТОВ).

— Як ви думаете, містер Клейк, ці азіати зможуть як слід використати наші танки?
— Про це нехай вони самі думають, містер Харшалл! Ми не втручаємось у китайські справи.

ЩО МИ МАЄМО НА СЬОГОДНІШНІЙ ДЕНЬ

З святом вас, дорогі читачі! З двадцять дев'ятими роковинами Великої Жовтневої Соціалістичної революції!

У ці радісні для нас і для всього прогресивного людства хвилини трудящі нашої країни завжди підбивають підсумки прожитого. Давайте й ми з вами, дорогі читачі, підсумуємо, що ж ми маємо, як кажуть, «на сьогоднішній день»?

Коли взяти міжнародне становище, то на сьогоднішній день ми вже не маємо Нюрнберзького процесу. Закінчився процес. Затяглася міцно петля на шиях головних німецьких військових злочинців. Повіщено, спалено й розіяно попіл Герінга, Розенберга, Ріббентропа, Кейтеля, Йодля та інших творців німецько-фашистського «нового порядку». Хотіла фашистська жаба волом стати і над світом панувати. Та луснула..

Але, на жаль, маємо ще ми на сьогоднішній день Черчілля та його компанію в Англії й США. Сверблять у них руки на нову світову війну. Ім поперек горла Радянський Союз та інші демократичні держави стали. Черчіль, бачите, не визнає такої демократії, яка не молиться на американський долар та англійський фунт стерлінгів. От і мріє Черчілль з компанією створити свій «новий», доларо-стерлінговий «англо-саксонський порядок». Щоб, значить, разом і шерсть стригти й шкуру з усього світу дерти. Але, як відомо з вищезгаданого, були вже такі, німецькими фашистами прозивалися. Завели вони було в Європі свій «новий порядок». Порядкували, порядкували, поки з своїм «новим порядком» у Нюрнберзьку петлю вскочили. Плаче ця петля й по Черчіллю та його банді.

З приємністю можемо сказати, що на сьогоднішній день ми вже не маємо в Європі ще трьох корон. Югославський, болгарський та італійський народи проголосували за республіку. Це не дуже подобалося як самим королям, так і їх англо-саксонським покровителям. Зате югослави, болгари та італійці з великою радістю та ентузіазмом пови-ганяли своїх коронованих владик. І, уявіть собі, зажили краще, ніж досі.

І знову ж таки, на превеликий жаль, на сьогоднішній день маємо короля в Греції. Але скажемо прямо — греки тут не винні. Вони вже цього короля виганяли з Греції двічі. Король той не грекам, а англійцям потрібен, які проти волі грецького народу хазяйнують у Греції. Так що на сьогоднішній день у греків ще багато мороки — англійців з своєї країни виряджати й короля виганяти.

Хоч мир на землі після війни і настав, але на сьогоднішній день немає ще миру ні в Індонезії, ні в Китаї. І знову ж таки не тому, що цього миру не хочуть індонезійці й китайці. Навпаки — вони за мир. Але американській морській піхоті чомусь подобається жити в китайських казармах і стріляти в китайських демократів.

Англійські ж війська по-джентльменському допомагають голландцям одвоювати в індонезійського народу колишню голландську колонію Індонезію.

Ми вітаемо сьогодні радянську делегацію на Сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних націй. Ми знаємо, що радянські пропозиції про скорочення озброєнь і про оголошення поза законом атомної зброй будуть обговорюватись на Сесії. І знову ж таки ми бачимо, як на сьогоднішній день «атомні» й «доларові» дипломати спустили з ланцюжків австралійського пана Мейкіна й якогось кубинського «дипломата». Майстер крутийства, тяганин й відсутності власних думок (за нього Черчіль думає) містер Евatt передав цим панам увесь свій парижський багаж. Пан Мейкін разом з кубинським паном встигли вже подати кілька десятків пропозицій, поправок, доповнень, зауважень, міркувань, тлумачень, редакційних змін, заперечень, особистих думок, формулювань, щоб запутати й зволікти обговорення радянських пропозицій на Сесії.

І на Сесії і в комітетах вони присягаються в любові до демократії й розпинаються за мир. До того розпинаються, що... готові жбурнути в демократію і мир атомну бомбу. Добре, що цим свиням не дано роги, а тільки «поправки»...

Закінчуячи міжнародний огляд, ми просимо вибачити нас, що не згадали про деякі ескадри, що плавають не в тих морях, де слід і про деякі повітряні бази, що націляються в чуже небо. Проте, ви й самі знаєте, що все це робиться на догоду Черчіллеві, щоб залякати нас. А нам байдуже. Нас і не такі лякали, та в петлю попали. Про таких лякальників — черчіллів наш поет сказав просто і ясно: «Та нехай собі як знають божеволіють, конают, — нам своє робить: всіх панів до 'дні' ями, буржуїв за буржуями будем, будем бить! будем, будем бить!»

Переходячи до наших внутрішніх справ, ми з радістю можемо сказати, що на сьогоднішній день стоїмо з вами на порозі тридцятого року життя нашої могутньої Радянської держави й переможно закінчуємо перший рік нашої великої післявоєнної п'ятирічки.

Не можемо обійти й того факту, що серед славної армії стахановців нашої п'ятирічки є вже такі, що виконали на сьогоднішній день свої п'ятирічні виробничі плани. Ім наш особливий привіт і побажання наступного року виконати по дві п'ятирічки. Але не будемо наперед обмежувати товаришів двома п'ятирічками. Коли виконаете більше — честь вам, хвала вам, шана вам, дорогі друзі й товариши!

Отже, на цей рік маємо закінчення першого року післявоєнної п'ятирічки. Попереду ще чотири роки напруженої роботи й трудових подвигів, щоб залікувати рани війни й зажити краще, ніж жили до війни. Так воно й буде, бо на сьогоднішній, завтрашній і на всі дні нашого життя ми маємо велику дружбу радянських народів на чолі з великим братом — народом російським. Дружба ця непохитна на віки-вічні!

От, товариші читачі, коротенько про те, що ми з вами маємо на сьогоднішній день.

Ще раз щиро вітаемо вас з великим і радісним святом!

Ол-райт!

(ДОРСЖНІ НОТАТКИ)

Малюнки Грі

Ол-райт по-американському — прекрасно!

Коли американець кладе до кишени свіженький долар, — він вимовляє: ол-райт! Якщо ж йому, скажімо, вдалося обкрутити когось на кілька тисяч доларів, — він прибігає додому і вже не «вимовляє», а на все горло кричить: ол-райт! Він гарно побізнесував, він дуже задоволений.

...Хочу розповісти читачам «Перця» дещо із своїх вражень про перебування в Америці. І оськільки американці дуже люблять вихвалятися своєю культурою, то я дещо про цю культуру й розкажу.

Нью-Йорк! Десять мільйонів населення!

Якщо в нас навіть у районних містах, таких як Черкаси, Умань, Бердичів, є постійні стаціонарні театри, то тут, в знаменитому Нью-Йорку нема жодного постійного драматичного театру. На все місто-велетень лише одна опера.

Чому?

Тому, що американець — людина ділова: якщо майстерня по виготовленню гудзиків дає йому більше доларів, то навіщо морочитися з побудовою театру? Його «мистецтво» — бізнес, баріш.

Зате кінотеатрів тут сотні. Вони обліпліні такими крикливими рекламами й афішами, від яких рябіє в очах. Намальовано окривавлені руки, страшні очі. Це значить іде фільм «Убивця».

Американець заскакує сюди подивитися нову продукцію Голлівуду.

З цікавості до того, як сприймають глядачі-американці оте мистецтво, побував і я кілька разів у їхньому кіно.

Одного вечора дві години американська поліція ловила на екрані шпигуна. Яких тільки не було там примітивних, дешевих трюків! Загнали того шпигуна зрештою на карніз височеної дзвіниці і давай збивати його боксом звідтіля. Б'ють у щелепи, б'ють у груди. Держиться, анафема, не падає. Нарешті, нокаутували. І

саме тоді, як шпигун ляпнувся об землю, фільм закінчився.

— Ол-райт! — вигукує американець. Він задоволений, йому полоскотали трохи нерви.

Кілька таких «бойовичків» проглянув я. Всі вони однаково дріб'язкові, пустопорожні. Різниця між ними хіба та, що коли в одному боксом шпигуна збивають, то в іншому або ловлять живцем, або... приходьте ще завтра і побачите, як його у другій серії таки доконають.

Побував я одного разу і на відомих змаганнях ковбой. Американці дуже полюбляють це незвичайне «спортдійство».

«200 ковбоїв! 200 мустангів!» — кричали афіші.

У величезному залі Нью-Йорка 18 тисяч глядачів нетерпляче ждуть початку.

На арену вивели і поставили в клітки коней.

Звичайних собі мирних коней. А для того, щоб зробити їх дикими, тут винайшли ремінні попруги з гострими шипами. Здоровінні урвителі підтягають ці попруги коням під животи у найчутливі-

шим часом починається «номер».

Вигнали на середину арени звичайнісіньку корівку, худу, клишоногу. ЇЇ теж звати дикою. Ходить собі ця «прем'єрша» і не знає, що з нею робитимуть.

Але ось вибігають два здоровінні лоботряси. Один з розгнути накидає корові на роги лассо. Потім валить її на себе. Поваливші, хапає за морду і тисне до землі. В цей час його напарник, що тримав напоготові пляшечку, миттю стрибає до лежачої корови і починає її дойти в ту пляшечку. Корова чинить, звичайно, шалений опір. Одбивається, як тільки може. Проте, «напарник» встигає всетаки надійти пляшечку молока. А потім мчить, як навіжений із таким молоком ще метрів 50 до судді, який стоїть на високому підмостку і весь час поглядає на секундомір.

— Ол-райт! — громить театр переможцеві.

А корова встала і, кульгаючи на задню ногу, поточилася собі за «кулісі». Хоч і вимучили її, та зате ж, як «культурне» задоволення одержали американці!

ших місцях. На очах у всіх коні справді починають «дичавіти». Рвуться з кліток, ревуть. Нічого собі винахід!

Під'язаного коня випускають. В цей час на нього стрибає зверху ковбой. Кінь стає дібки, біснується, кидає задом. Ковбой літає від гриви до хвоста, а потім від хвоста до гриви.

Завдання таке: треба притриматися більше 10 секунд на коні. Хто втримається довше, той переможець, той виграє!

Двоє не втрималось. Злетіли, і коні розтоптали їх насмерть.

— Ол-райт! — вигукували і за свистали тисячі задоволених глядачів.

Іншим разом я споглядав ще й таке видовисько. Поміж трибунали вештаються офіціанти, підносять веселим американцям пляшечки з пивом. Ті смокчуть пиво просто з шийок і зайдають сандвічами.

Іще не відійшов галас у залі, як на арені з'являється бик.

Репродуктори оголосили:

— Коронний номер програми! Приз — 50 тисяч доларів!

Сюжет цього номера такий: бика треба схопити за роги, повалити через себе, придушити його ксліном і з'язати йому ноги вірьовкою. З'язати так, щоб не міг встать протягом хвилини, якщо ж встане, — пропав бізнес.

Аж ось виходить і бикоборець. Схопив за роги, крутнув і звалив бика за 9 секунд.

Та тут у ковбоя, видно, запаморочилася голова від успіху. Замість вірьовки та бічачих ніг, мабуть, заміготіли в очах у нього 50 тисяч, котедж, власна крамниця, машина...

Розлютований бик раптом схоплюється. І непримітний ковбой падає якраз на те місце, де мав лежати приборканий бик.

Виграв інший, що за 20 секунд упорався з цим «культурним» американським завданням.

Таким, з дозволу сказати, мистецтвом пригощають в Америці глядача.

Там усе підпорядковано всемогучому доларові. Гонитва за доларом роз'їдає людину, як іржа заїзо, випотрошує з неї живу душу.

Доларова лихоманка поступово перекидается і в Канаду. В гонитві за наживою американські бізнесмени вештаються скрізь, як зголоднілі вовки. З усього воно намагаються витягти отого самого долара.

Довідався я в Канаді, що на околиці одного міста є індійські вігвами, про які я так багато читав колись у книжках. Цілком природно, що мені закартіло їх подивитися.

Мені пощастило, — подумав я, прибувши туди. Там саме відбувалося щось на зразок «фестивалю» пісні і танцю. Індії виконували свої танці з дуже поетичними назвами: «Танець синього місяця», «Білої зорі», «Щасливої наречененої».

Та мені впало в око, що виконавці цих «романтических» танців надто стомлені, байдужі і скожі на якихось заводних манекенів. Жодної рисочки запалу чи завзяття я не побачив у їхніх широких очах.

Потім виявилось, що й вігвами ці «прикарманені» отим самим бізнесменом, що перетворив їх на туристське підприємство, нещадно викачуваючи з них собі неабиякі прибутки.

Безсоромно висмоктує він соки з затурканіх індійців і кричить: — Ол-райт!

А по-нашому, як бачите, це зовсім не ол-райт.

Андрій МАЛИШКО

ОЧИЩАТЬСЯ ЗЕМЛЯ

...І знов під пlesами води
Сховалися старі пороги.
На штурм вугілля і руди
Понесли знову проводи.
Яскраве світло перемоги.
Мов з кілти пісня, зза Карпат,
На рідину вирвалася Україна.
За нею вирушила наш брат,
Що намагавсь прийти стократ,
І пришов таки в свою родину.

Сміється сонце звіддаля,
Цілу землю щирим жаром.
Недаром круться земля,
Більшовики живуть недаром.

Загинув нелюд, що в крові
Бродив по нашій Україні,
І хвалився бути у Москви, —
Та наші браття бойові!
Скінчили з ним в його ж Берліні.
Загибли ті, що кривду й жах
По світу білому носили.
Зависли в петлях на стовпах,
І зловорожий їхній прах
За вітром в Нюрнбергу пустили.

Хай знають інші: та петля
На них таким же віде чаром.
Недаром круться земля,
Країна Рад живе недаром.

І вже не вдержаться на ній
Ні Черчиль, ні черліленята.
І марно вже в злобі тупій
Силкується нашиник свій
Накинут вісм' орда пихата.
На їх твердих лобах, проте,
Сидли вже синці та гул.
Кружляє земля. Сквозняк росте,
Встає буран і він змете
Всю нечисть із земної кулі.

Як не одного короля
Вже змів, опішки його жаром.
...Недаром круться земля,
Більшовики живуть недаром.

Дарма приречені пани
Свій злочин думають сковати.
Пожежу нової війни
Роздмухують ускрізь вони,
І не втекти їм від розплати.
І викурять ізвісль
Народи їхні, наші друзі,
Розтопчуть, знищать, як ту міль,
Воздасться всім їм по заслузі.

На вічні-віки щене тля,
Під спостеляючим ударом.
Недаром круться земля,
Країна Рад живе недаром.

Сергій ВОСКРЕКАСЕНКО

Найкоротший звіт

Недавно на одних колгоспних зборах із звітом виступив новий голова сільськогосподарської артілі. Його звіт був настільки діловий і короткий, що ми його, як взрець, подаємо без скорочення до відома тих голів, що мають виступати з подібними звітами.

— Товариши, — сказав промовець, — від часу ухвали «про ліквідацію порушені Статуту сільськогосподарських артілів» в нашему колгоспі прибавилося землі — 123 гектари, коней — 6, корів — 8, свиней 12.

На наш поточний рахунок в державному банку поступило від боржників 120 тисяч карбованців.

Промова голови тривала менше хвилини, оплески після неї тривали дві хвилини.

Дружній шарж М. Сидоренка

Вона вміє так догматичні
Що її корови становить
Не корови, так сказати,
А молочні агрегати.

Знають скрізь і всі про цого
В кожнім місті і селі.
Славити майстра молодого
І дорослі, і малі.

НАРОДНІ ПРИСЛІВ'Я

У сімнадцятому годі сказали люди царю — год!

○
П'яний, як цар Миколай.

○
Дурний, як Скоропадський.

○
Петлюра в ліс, а Денікіна взяв біс.

○
Дали Центральний раді під коліна, пішла вона до Берліна.
○
Краще жити в лісі з лихою змією, ніж у німців під п'ятою.

○
Лежить Гітлер на печі, умінає калачі; з'їв австрійський — розпалився, з'їв французький — похвалився, а радянським подавився.

○
Під Сталінградом німці навчились ходити задом.

○
Кажуть, німці з молоду бояться холоду; червоноармійці так їх гріли, що вони зовсім одубили.

○
Як німці на Москву наступали, то білі руканички приготували, а як від Москви тікали, то й голови потеряли.

○
На панські ультимати у нас є автомати

Лист Софії Мальованій

Задрюю Вам, дорога товаришко! Читав у газетах, що Ви перейшли з канцелярії тресту на виробництво і вже великих успіхів добились.

Кажу «задрю», бо я теж інженер-гірник, але з волі начальства і досі «інженерую» в конторі. Довбаю щодні гори папок і товсті пласти паперів. Ох, і тверда ж ця порода! Зранку ті пласти видобуваєш із шах «на-гора!» — на столи. Ввечері — «на-дола!» — сеєш назал у шафи.

Вітаю Вас із святом Жовтня. Сідаю зараз писати ще одну заяву, щоб відпустили і мене в шахту. Тоді по-замагаємось. Добре? З пошаною

покиць канцелярський інженер-гірник

Василь БУРОВ

ПОСТІЙНА ПРОФЕСІЯ

Малюнок В. Литвиненка

- Що ви робили до війни, Джон?
- Шукав роботи.
- А після війни?
- Шукаю роботи.

ОРЛИ-РИБАЛКИ

Зоологи твердять, що білий ведмідь — мешканець крижаних полів і що орли харчуються м'ясом птахів, від дрібних до самих великих, і всілякими ссавцями — від мишів до зайців, лисиць, молодих козуль, ягнят і т. п... Кубляться на високих деревах чи скелях...

Такої думки натуралісти.

— А ми незгодні! — заперечують автори читанки для першого класу. — Життя на місці не стоїть? Не стоїть. Змінюється? Рухається? Безперечно. То чому б якомусь пернатому чи ссавцеві не змінити звички?

І автори примусили білого ведмедя — мандрівника по льодових крижинах — полювати за собаками в тундрі, а гірського орла — рибалити в морі і рибою годувати своїх орлят.

Не вірите? Перегляньте читанку для 1 класу, складену Н. Забілою і М. Пригарою та випущену до послуг семилітніх громадян дорослими дядями з видавництва «Радянська школа».

ДВОМЕТРОВИЙ ВУЗОЛ

Як відомо, арифметика — наука точна. Цього не заперечують навіть такі знавці точних наук, як М. Нікітін, Г. Поляк і М. Володіна. І щоб довести своє твердження, склали вони для третьокласників задачник. Та коли почнеш ті задачі розв'язувати, то хоч би ти після третього ще надцять класів закінчив, — нічого не вийде. Спробуйте розв'язати хоч би задачу № 15:

«Діти зв'язали для змія три мотузки. Перший мотузок був завдовжки 32 м., другий — на 28 м. коротший від першого і на стільки ж довший від третього. На вузли пішло 2 м. Який завдовжки вийшов мотузок?».

Справді: який завдовжки вийшов мотузок? Напружуєте пам'ять. Злітаєте уявюю вище трикулятого змія, якого треба вам запустити в небо, — не виходить.

Цікаво, як би розв'язали цю головоломку самі автори?

Панас ВІДЮК

ДРУЗІ

Ви питаете, як ми все це зуміли зробити?

Скажу. Тільки почну здалеку, аж від самого Берліна. Вірніше, не од Берліна, а ще далі. Є там одна висота 640. Ото звідти і почалося.

Одним словом, прийшов мені в батарею на ту висоту лист від земляків з колгоспу.

Примостиився я біля гармати і читаю... Село, пишуть, наполовину згоріло. Худоби нема. На всю артіль одна конячина.

Дочитав я, і так мені на душі стало тяжко.

Замрівся над листом і не помітив, як до батареї підішов лейтенант із штабу. Схопився я. Виструнчився. Козирнув...

А він дивиться, дивиться.

— Плачеш, чи що? — питає.

— Так точно... і нікак нет! Одлягло уже трохи! — відрубав я.

— А в чому діло? — питає.

— Та тут, — кажу, — діло не батарейне, а колгоспне, товаришу лейтенант.

— Давай, — говорить, — розкажи..

Почав я розповідати і журитися перед ним, що робитиму, коли повернуся. — Я ж п'ять років головував, — кажу, — у своєму колгоспі «Жовтнева зоря». Приду і знову доведеться.. Але як?..

Та тут сталося те, чого я тоді ніяк не чекав. Виявилося, що лейтенант з того самого Раменського району під Москвою, з яким наш район до війни змагався. Він теж був головою артілі. «Ну, так здоров, старий друг!» — сказав лейтенант, та й обіняв мене на тій висоті. «Не журись, — каже, — сержант, все буде в порядку!» Обнялися ми, на душі стало якось радісно, легко.

Раптом — дзвонить мій телефон. Вхопив я трубку. «Сержант Макаренко слухає!..» А звідти — бас генерала:

— Що це у вас там за обійми на батареї?! — питає і, чую, сміється. Замітив, думаю, у бінокль.

— Так точно, — говорю, — товаришу генерал-майор! Стрів родича та й ото обнялися! — пояснив йому.

Часто ми потім бачились з лейтенантом Андрієм Петровичем Кудіновим. Стрінемось і неодмінно поговоримо про наші діла колгоспні. І коли нас обох мали демобілізувати, він сказав:

— Повернемося у свої краї і давай, Макаренко, знову змагатись. Згоден?

— Згоден, — кажу, — але куди мені братися, як там одна конячина і ту конюхи попідручки водять.

— Нічого, щось придумаємо.. Тільки пиши мені, — мовив лейтенант...

Зараз ви побачите, що я не даром починав аж від Берліна. Андрій Петрович, виявляється, ще на тій висоті задумав, як мене буде виручати.

..Прибув я в колгосп. Знову став головою. І написав у Раменське йому листа.

Минає півтора місяця. Відповіді нема.

А якось увечері — приносять телеграму: «Колхоз «Жовтнева зоря». Макаренко. Встречайте двадцятої на станції вагони. Везем скот. Прибываем утром. Кудинов».

Що в селі робилося — не передати. Жінки варять, печуть, прибирають. Після засідання правління прийшов я пізно і ліг, щоб трохи відпочити. Тільки задрімав — стук у двері.

— Хто такий?

— Одчиніть! Це — я, Маланка.

— А що таке?

— Прийшла спитати, чи правда, що нам везуть коней і корів?

— Правда, — кажу, — правда!

Через хвилини десять цокоче хтось у шибку.

— Хто там?

— Це я, дід Микола. Є новина, товаришу голова. Худобу нам везуть із Раменського. Та оце прийшов вам сказати.

...Десята година ранку. Стою із своїми людьми на станції. Із-за соснового бору виринає ешелон. Біжать від самого серця нашої вітчизни — Москвя! Біжать з добром у наше мучене і розорене ворогами українське село щоб знову ожило воно, звеселилося.

Коли стрілися ми, Андрій Петрович сказав:

— Пам'ятаєш, я говорив тобі, Макаренко, що все буде в порядку!

— Пам'ятаю, — кажу, — і вік пам'ятатиму.

25 коней, 30 корів, 60 овець, 10 свиней вивели ми з вагонів і погнали в артіль.

А там... вся громада аж на край села вийшла.

— Женуть! Цілу ферму женуты! — кричали хлопчаки, що забрались аж на самі верхи дерев.

— Дорогі наші брати! — говорив Андрій Петрович. — Ми з вами одна сім'я радянського народу. Російські колгоспники артілі імені Сталіна вирішили допомогти вам відновити господарство і дарують 125 голів худоби.

— Спасибі! — відповіла хором громада. І могутня луна цього великого слова прокотилася ланами колгоспними.

Ви питали, як ми все це зуміли зробити? Зуміли, бо допомогли нам війти в силу брати-росіяни.

Степан ОЛІИНІК

ВСЕ ЯСНО

— Чому у нашого доповідача не вистачило часу на критику роботи тресту?

— Тому, що він дотримувався регламенту по годиннику, яким його преміювали трест.

Ревізор

Два роки тому десь на Дунаї Іх розлучив вибух ворожої міни. І ось тепер вони зустрілись на пероні вокзалу невеличкого районного міста. Обидва були ще в шинелях, але без погонів, обидва спирались на палички.

Це були Лозовий і Сердечко — два фронтових приятелі, що не раз рятували один одному життя. Зворушлива і тепла була та зустріч.

Друзі по-гвардійському обмінялись паличками, ніби ще міцніше затягаючи цим вузлик дружби.

— Відкіля? — запитав Лозовий.

— З Києва, — відповів Сердечко.

— А я — в Київ! Але коли такий випадок.. Зайдемо до мене.

— Дуже ніколи, — відповів Сердечко. — Але коли такий випадок...

...Довго вони сиділи у Лозового, дивлячись один на одного, час від часу вигукуючи нескладні речення: — А знаеш?.. А пам'ятаєш?! І досить було їм згадати одну якусь дату, назуву населеного пункту, чи прізвище, щоб миттєво розгорнувся перед їх очима повнометражний фільм фронтових спогадів.

Нарешті Лозовий запитав:

— Забув поцікавитись: де ти працюєш?

— Я ревізор, — сказав Сердечко.

Тут він поглянув на годинник і захапався: — Засиділісь ми з тобою, друже. Збирається, підемо!

І вже на вулиці Лозовий продовжував почату ще в хаті розмову.

— Ревізор!.. Грізну вибрал ти собі професію...

— Доведеться приборкати ваших бракоробів, — відповів Сердечко, — що наводнюють ринок непридатною продукцією.

— Уже їх наводнюють? Ви ревізори завжди перегинаєте палицю. Роздивився потім, а воно зовсім не так. — І Лозовий ледве помітно усміхнувся.

Тоді Сердечко витяг з польової сумки з півдесятка листів і пильно глянув на приятеля.

— Бачиш? Це все скарги від мешканців вашого міста. Давно вже мені треба було сюди звати. У вас тут є артіль «Перемога»?

— Оце ми якраз і підійшли до неї, — все ще загадково посміхаючись, сказав Лозовий. — До речі, ти маєш справу з головою цієї артілі.

Сердечко зупинився, наче вкопаний. Він дивився на усміхнене лице свого фронтового приятеля, не знаючи, як його розуміти. Артіль виробляє брак, а голова такий легковажний. Це вже зовсім не той Лозовий, що знав його колись Сердечко. Ревізора виїв із цієї задуми голова артілі.

— Що ж, зайдемо?

Переступаючи високий поріг невеличкого артільного приміщення й ледве стримуючи себе, Сердечко проговорив, майже на одній ноті:

— Коли ми з тобою съорбали

борщ з одного казанка під вогнем противника, не думав я, що доведеться зустрітися з тобою, як з головою артілі бракоробів.

— Побачимо! — сказав Лозовий, підводячи ревізора до щита, на якому старанно були розташовані зразки артільної продукції. — Казанок — казанком, а ділом. Ось і продукція!

Вони близче підійшли до щита і деяку мить мовчали.

— Молоток! — промовив Лозовий якимсь невластивим чому театральним голосом.

Сердечко взяв молоток і вдарив ним об залізо. Молоток розкололася надвое.

— Так! — сказав Сердечко.

— А це гвіздок! — кивнув головою Лозовий. Сердечко без скошливих зусиль намотав гвіздок на палець.

— Так.. — сказав Сердечко.

— Ось кастрюля, — ледве посміхнувся Лозовий.

Сердечко ткнув пальцем, і дно каструлі вилятило.

— Досить! — вирвалося з грудей у Сердечка. — Казанок — казанком, а покищо поверни мені мою паличку.

— Шо ти! Шо ти?! — благав Лозовий. — Не думав я що доведеться через поганий гвіздок дружбу ламати. Залиш хоч паличку на спогад!

— Ні, не залишу! — відповів Сердечко і очі його потемніли. — Не за те ми з тобою кров проливали, щоб зараз брак виробляти.

— Облиш, Сердечко, — сказав

Лозовий. — Хай дружба залишиться дружбою, а служба — службою.

— Ні! — спалахнув Сердечко. — Давай мою паличку. Дивуюсь, як міг ти цю компанію бракоробів назвати «Перемога».

— А як же інакше? — посміхнувся Лозовий. — Я розшукав своїх хлопців із візду розвідки, списався. З'їхались. Обновили керівництво, перебудували роботу і вирішили таки добитися досягнення. А стара назва артілі відповідає і нашим завданням.

Сердечко мовчачки взяв з дошки чайник і похитав його за носик. Носик відпав.

— Це досягнення? — запитав він.

— Ні, — відповів Лозовий. — Це — вітрина браку, продукція старої артілі. Зараз ми працюємо не гірше, ніж воювали, — і ви увів Сердечка в цех, де на широких полицях красувалася справді зразкова продукція.

— Так навіщо ти мені голову морочив? — обурився Сердечко.

— Не сердся! — заспокоїв його приятель. — Я за одним заходом хотів перевірити і твою роботу. Тепер бачу: правильний з тебе вийшов ревізор. Ну, то як, віддавати паличку?

Друзі тиснули олін одному руки, розгністий сміх лунав у приміщенні артілі та подеколи виривалися короткі запитання — спогади: «А пам'ятаєш? А пригадуєш?!

Петро ЛУБЕНСЬКИЙ

ВІРНА ПРИКМЕТА

Малюнок Б.Ша

— Ви, бува, не критик?
— Так. А ви звідкіля знаєте?
— Та ви ж беззубий.

В ЛАБОРАТОРІЇ ДРАМАТУРГА

З його творчої кімнати
Видно край Подолу.
Драматург наш о дев'ятій
Вже сіда до столу.
Всі деталі на прикметі.
Нащо виїздити,
Коли дійсність — в кабінеті.
Можна уявити.
Походи... І ось він скоро
Вловить силу слова..
Та на зло хтось серед двору
Став рубати дрова.
Не приходять мислі в гості,
Пусто на папері...
...Відлунив кота зі злости
І жбурнув за двері.
...Навколо осінні перла
Осипають гілки.
А «творець» напружив нерви
І біжить до Спілки.
Залетів і розходився,
І нахмурив брови.
Дві години він жалівся
На свої умови.
З його творчої кімнати
Видно край Подолу.
Завтра знову о дев'ятій
Сяде він до столу.

О. СТЕПАНЕНКО

ВЕРХ НАІВНОСТІ

Малюнок М. Сліпченка

— Мамо, купи нове радіо, бо це нічого більше не вміє, тільки тини-ни та лини.:

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ: Остап Вишня, Я. Галан, О. Козюренко, Ф. Маківчук (відп. редактор) О. Міхалевич. Видавництво ЦК КП(б)У «Радянська Україна». Адреса редакції: Київ, Коцюбинського, 7. Телефон: 4-02-69, дод. 34. Прийом щодня від 2 до 6 год. Рукописи не повертаються. Передплатна ціна 2 крб. на місяць.

Журнал «Перець» № 17—18 (на укр. языке). Підписано до друку 14. XI—1946 р. Стат формат 72x105 см. I друк. арк.

Кількість знаків в 1 друк. арк. 78.000.

НА ДЕМОНСТРАЦІЇ

Дружній шарж В. Глівенка

Подружжя славних радянських патріотів Деревських (м. Ромни) усиновило та виховує 30 дітей-сиріт.

— А це який район іде?
— Це сім'я Деревських.